

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Váci Miklós ügyvéd (7400 Kaposvár, Baross G. utca 8.) által képviselt **I.rendű felperes neve** (címe) I. rendű és **II.rendű felperes neve** (ugyanottani lakos) II. rendű felpereseknek - a dr. Ozsváth Ferenc ügyvéd (7400 Kaposvár, Fő utca 51.) által képviselt **I.rendű alperes neve** (címe) I. rendű és **II.rendű alperes neve** (címe) II. rendű alperesek ellen kártérítés megfizetése iránt a Somogy Megyei Bíróságon indított perében a 2010. április 27. napján kelt 24.P.21.523/2008/28. számú ítélet ellen a felperesek részéről 30. sorszám alatt benyújtott és 33. sorszám alatt megváltoztatott fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgyára vonatkozó fellebbezett részében helybenhagyja.

A költségek viselésére vonatkozó részében részben megváltoztatja, mellőzi az I. rendű felperesnek az állam javára elsőfokú eljárási illetékben és előlegezett költségben marasztalását, és kötelezi az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű felperesnek 350.000 (háromszázötvenezer) forint elsőfokú perköltséget.

Mellőzi a II. rendű felperesnek az állam javára elsőfokú eljárási illetékben, előlegezett költségben és az I. rendű alperes javára elsőfokú perköltségben marasztalását, és az I. rendű alperest kötelezi, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű felperesnek 50.000 (ötvenezer) forint elsőfokú perköltséget.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az I. rendű alperesnek az I. rendű felperes 45.000 (negyvenötezer) forint, a II. rendű felperes 35.000 (harmincötezer) forint másodfokú eljárásban felmerült költséget, valamint az államnak - az állami adóhatóság felhívására - az I. rendű alperes 90.000 (kilencvenezer) forint, a II. rendű alperes 72.000 (hetvenkettőezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az I. rendű felperes 2007. július 12. napján segéd-motorkerékpárral közlekedési balesetet szenvedett. A balesetért felelős II. rendű alperessel szemben a Kaposvári Városi Bíróság 14.Bk.367/2007/2. számú végzésével maradandó fogyatékoságot eredményező közúti baleset gondatlan okozásának vétsége miatt három év közúti járművezetéstől eltiltást szabott ki.

Az I. rendű felperes a baleset következtében az alkarcsontok többszörös törését, az V. nyaki porckorong traumás sérvésedését, az agykoponya és arckoponya csontjainak többszörös törését, baloldali kulcscsonttörést, és egyéb zúzódásos sérüléseket szenvedett el. A baleset következtében fellépett és maradéktalanul nem gyógyult fizikális és pszichés sérülések miatt a 2001. augusztus 1. napjától III. rokkantsági csoportba tartozó I. rendű felperes munkaképessége 40%-os mértékben csökkent.

Az I. rendű felperes egészségi állapotában bekövetkezett hátrányos változások miatt házastársánál, a II. rendű felperesnél a korábban is meglévő szorongási folyamatok felerősödtek, hangulati élete depresszív irányba tolódott el, ön-alárendelődési hajlama erősödött.

A II. rendű alperes kötelező felelősségbiztosítási szerződése alapján az I. rendű alperes peren kívül 2.000.000 forint nem vagyoni kártérítést megfizetett az I. rendű felperesnek.

Az I. rendű felperes módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy a II. rendű alperes megsértette az egészséghez és testi épséghez fűződő személyiségi jogát. Kérte továbbá, hogy a bíróság az I. rendű alperest kötelezze 3.000.000 forint nem vagyoni kártérítés, ennek 2007. július 12. napjától járó késedelmi kamata, a balesettel összefüggésben keletkezett vagyoni kárai, köztük a kárügy peren kívüli intézésével kapcsolatosan felmerült 200.000 forint képviseleti költség, valamint az elsőfokú perköltség megfizetésére. A 200.000 forint képviseleti költséget - másodlagos kérelemként - az elsőfokú perköltség összegének megállapításánál kérte figyelembe venni. A II. rendű felperes keresetében az I. rendű alperest 2.000.000 forint nem vagyoni kártérítés, ennek 2007. július 12. napjától járó törvényes kamata, valamint a perköltség megfizetésére kérte kötelezni.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy a II. rendű alperes megsértette az I. rendű felperes egészséghez és testi épséghez fűződő személyiségi jogát. Kötelezte az I. rendű alperest az I. rendű felperes javára 1.500.000 forint nem vagyoni kártérítés, 1.423.882 forint vagyoni kártérítés, 2010. május 1. napjától havi 56.358 forint baleseti kártérítési járadék, míg a II. rendű felperes javára 800.000

forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére. Úgy rendelkezett, hogy a felek a pervesztesség-pernyertesség arányában kötelesek a feljegyzett eljárási illeték, és az állam által előlegezett költség megfizetésére, a II. rendű felperes köteles az I. rendű alperesnek elsőfokú perköltséget fizetni, az I. rendű felperes kereseti kérelmével kapcsolatosan pedig a felek költségeiket maguk viselik. Az elsőfokú bíróság a felpereseket ért hátrányok hozzávetőleges kiegyenlítésére - az ítélelhozatali értékvizonyok alapján - az I. rendű felperes esetében 3.500.000 forint, a II. rendű felperes esetében 800.000 forint nem vagyoni kártérítést talált alkalmasnak, amely összeget az I. rendű felperes esetében az I. rendű alperes által peren kívül megfizetett 2.000.000 forinttal csökkentett. Az I. rendű felperes 200.000 forint ügyvédi költség megfizetése iránti keresetét elutasította, mert álláspontja szerint a kárigény peren kívüli érvényesítésével felmerült költség kártérítésként nem igényelhető.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperesek fellebbeztek. Az I. rendű felperes módosított fellebbezési kérelmében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását, és az I. rendű alperes által fizetendő nem vagyoni kártérítés összegének 3.000.000 forintra, és ennek 2007. július 12. napjától járó késedelmi kamatára való felemelését kérte. Kérte továbbá a számlával igazolt 200.000 forint összegű ügyvédi munkadíjnak a keresetben másodlagos jogcímként megjelölt perköltségként történő megítélését. A II. rendű felperes fellebbezésben az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását, és keresetének maradéktalan teljesítését kérte. Mindkét felperes kérte a költségek viselésére vonatkozó ítéleti rendelkezések megváltoztatását, és az I. rendű alperes perköltségben történő marasztalását, mert keresetük a perköltségre kiható módon sem volt eltúlzott. Az I. rendű felperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem fektetett elég hangsúlyt a ténylegesen megjelent fizikai hátrányaira, terhelhetőségének csökkenésére, nem értékelte kellő súllyal, hogy a baleseti sérülés miatt kieső munka- és hobbitevékenységek életminőségét rontották, a baleset következtében pszichés és esztétikai sérülései keletkeztek, személyisége megváltozott, fájdalmai állandó gyógyszerkezést tesznek szükségessé, szexuális életét a fájdalmak nehezítik. Álláspontja szerint a 200.000 forint ügyvédi költség nem függ össze a jelen per tárgyát képező követelések összegével, ezért nem perköltség, hanem az I. rendű felperest a baleset kapcsán ért kiadás. Ettől függetlenül keresetének másodlagos jogcímeiként a perköltséget is megjelölte, az elsőfokú bíróság azonban keresetét e jogcímen sem teljesítette. A II. rendű felperes kiemelte, hogy házastársának pszichés és fizikális problémái számára is hátrányt, illetve munkavégzési többletterhelést jelentenek. Életlehetőségeik beszűkültek, és azzal is számolnia kell, hogy az I. rendű felperes állapotrosszabbodása esetén még több teher hárul rá.

A felperesek fellebbezése túlnyomó részében alaptalan.

Az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállást - a fellebbezéssel érintett körben - helyesen állapította meg, és abból a per főtárgya tekintetében helytálló jogi következtetéseket vont le.

A perben nem volt vitás, hogy a 2007. július 12. napján bekövetkezett közlekedési baleset során, illetve azzal összefüggésben a felpereseknek sérült a testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi joguk (Ptk. 76.§), így a Ptk. 84.§-a (1) bekezdésének e) pontja alapján kártérítésre tarthatnak igényt a polgári jogi felelősség szabályai szerint. A Ptk. 355.§-a (1) bekezdése értelmében a kárért felelős személy köteles a károsult vagyoni és nem vagyoni kárainak megtérítésére. Kártérítés címén az a kárpótlás vagy költség téríthető meg, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges (Ptk. 355.§-ának (4) bekezdése).

Az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártérítést megalapozó hátrányokat mindkét felperes esetében teljes körűen számba vette, és az elszennvedett fizikai, illetve lelki sérüléseket kiegyensúlyozó, az elvesztett életlehetőségeket kompenzáló nem vagyoni kártérítés összegét ezek helyes értékelésével, a más hasonló ügyekben kialakult ítélkezési gyakorlatot is szem előtt tartva állapította meg. Figyelemmel volt az I. rendű felperes fizikális állapotában bekövetkezett változásokra, az ezekben nagy valószínűséggel jelentkező állapotromlásra, pszichés és esztétikai sérüléseire, a szexuális életében jelentkező zavarokra, házastársával való kapcsolatának romlására. Kellő súllyal értékelte azt is, hogy az I. rendű felperes korábbi szabadidős tevékenységeit nem tudja folytatni, a háztartási és házkörüli munkákban a II. rendű felperesnek a korábbi segítséget nem tudja biztosítani, rokonait nem látogatja, az emberekkel való kapcsolata beszűkült. Nem lehetett ugyanakkor figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy az I. rendű felperes a perbeli balesettől függetlenül a mindennapi életvitelét hátrányosan befolyásoló, sorsszerű mozgásszervi és egyéb megbetegedésekben szenvedett, amelyekre tekintettel 67%-os munkaképesség-csökkenését már 2001-ben megállapították.

Az elsőfokú bíróság a II. rendű felperes esetében is helytállóan értékelte, hogy az I. rendű felperes egészségi állapotában bekövetkezett változások miatt házasságukban több nehézség lépett fel, a II. rendű felperes életlehetőségei szükségszerűen beszűkültek, amely hangulati életének depresszív eltolódását eredményezte. Munkavégzési többletterhelését azonban a nem vagyoni kártérítés összegének megállapításánál nem lehetett figyelembe venni, mert az I. rendű felperes kiesett munkaerejének pótlását a megítélt vagyoni kártérítés biztosítja.

Az elsőfokú bíróság által mindkét felperes esetében helyesen megállapított nem vagyoni kártérítés összegének felemelésére a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget, ezért az elsőfokú ítéletet ebben a részében a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Alaposnak találta viszont a költségek viselésére vonatkozó ítéleti rendelkezések elleni fellebbezéseket.

A Pp. 81.§-ának (2) bekezdése szerint, ha a per kártérítésre irányul vagy egyéb olyan követelés iránt folyik, amelynek összegszerű megállapítása bírói mérlegeléstől függ, az ellenfelet akkor is kötelezni lehet a terhére megállapított marasztalási

összegnek megfelelő perköltség megfizetésére, ha a bíróság a követelt összegnél kevesebbet ítélt ugyan meg, de a követelt összeg nem tekinthető nyilvánvalóan túlzottnak.

A Pp. idézett rendelkezéséhez kapcsolódik a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 15.§-ának (1) bekezdése, amely szerint ha a marasztalás összegének a megállapítása bírói mérlegeléstől függ, vagy a bíróság a marasztalás összegét méltányosság alapján állapította meg, a perköltségben nem marasztalt felet a meg nem fizetett illeték vagy az állam által előlegezett költség megfizetése alól egészben vagy részben mentesítheti.

A felperesek által igényelt kártérítési összegnél a bíróság kevesebbet állapított meg, de az nyilvánvalóan túlzott nem volt, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 81.§-ának (2) bekezdése alapján - az elsőfokú bíróság ítéletét ebben a részben a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján megváltoztatva - mellőzte a II. rendű felperesnek az I. rendű alperes javára elsőfokú költségben való marasztalását, és az I. rendű alperest kötelezte mindkét felperes javára ügyvédi munkadíjból álló elsőfokú perköltség megfizetésére. Az ügyvédi megbízási szerződésben kikötött 20%-os mértékű ügyvédi munkadíjat a másodfokú bíróság eltúlzottnak találta, ezért a perbeli képviselettel kapcsolatos költségeket a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 2.§-ának (2) bekezdése alapján mérsékelte. A Kmr. 15.§-ának (1) bekezdésére figyelemmel - utalva a Pp. 253.§-ának (3) bekezdésére is - mellőzte mindkét felperesnek az állam javára elsőfokú eljárási illetékben és előlegezett költségben való marasztalását.

A peren kívüli ügyintézással felmerült képviseleti díj, mint a jogérvényesítés költsége a Pp. 75.§-ának (1) és (2) bekezdése alapján a perköltség része, ezért a számlával igazolt 200.000 forint ügyvédi munkadíjat - teljesítve az I. rendű felperes másodlagos kereseti kérelmét - a másodfokú bíróság az elsőfokú perköltség összegénél számításba vette.

A felperesek fellebbezése túlnyomó részében alaptalan volt, ezért a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján kötelesek az alperesnek ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget fizetni. Ennek mértékét a másodfokú bíróság a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§-a (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése, valamint 4/A.§-ának (1) bekezdése alapján állapította meg. A felperesek a Kmr. 13.§-ának (2) bekezdése és a Pp. 85/A. §-ának (4) bekezdése alapján kötelesek az ügy tárgyi költségfeljegyzési jogára figyelemmel le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetésére.

Pécs, 2010. november 18.

Dr. Lábady Tamás s.k. a tanács elnöke, Dr. Kutasi Tünde s.k. előadó bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró

